Asiakasmaksujen muutokset vuodelle 2027

Vammaisneuvosto 04.11.2026
1454/02.01.00/2026

Valmistelija	asiakasmaksupäällikkö Anna-Kaisa Mäkelä, p. 046 9213 376
Selostus asiasta	Keski-Suomen hyvinvointialue valmistelee asiakasmaksuihin muutoksia 1.1.2027 alkaen. Sosiaali- ja terveyspalveluiden tasasuuruisiin maksuihin sekä sosiaalihuollon alaisten maksujen perusteena käytettäviin tulorajoihin sekä vähimmäiskäyttövaroihin ennakoidaan tulevan lainsäädäntöön perustuva indeksikorotus vuoden 2027 alusta alkaen. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriössä on valmistelussa muita terveydenhuoltoa koskevia asiakasmuutoksia. Kevään 2026 kehysriihen päätöksiin liittyen mm. terveyskeskuksen avohoidon maksuihin, hammashuollon maksuihin, sekä erikoissairaanhoidon maksuihin esitetään korotuksia. Kokonaan uusia perittäviä asiakasmaksuja 1.3.2027 alkaen olisivat erityistutkimuksen asiakasmaksu, leikkaus- ja toimenpidemaksu, vainajan säilytysmaksu sekä maksu kuolemansyyn selvittämisestä. Uusi sosiaalihuoltolaki on myös valmistelussa. Se olisi tämänhetkisen tiedon mukaan astumassa voimaan pääsääntöisesti 1.7.2027 alkaen, mutta asiakasmaksujen korottamista koskeva lakisesitys on kuitenkin ehdotettu tulevan voimaan jo 1.1.2027 alkaen. Lakiesityksen mukaisesti pitkäaikaisesta ympärivuorokautisesta palveluasumisesta ja pitkäaikaisesta laitoshoidosta perittävän maksun enimmäismäärä nousisi 85 prosentista 87,5 prosenttiin. Jos maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella, maksu saisi olla jatkossa enintään 43,75 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista kuukausituloista nykyisen enintään 42,5 prosentin sijaan. Jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta perittävä maksu nousisi yhdellä prosenttiyksiköllä. Keski-Suomen hyvinvointialueella on valmistelussa sosiaalihuollon alaisissa palveluissa myös muita harkinnanvaraisia asiakasmaksumuutoksia. Esitetyt muutokset perustuvat pääsääntöisesti siihen, että hintoja on tarkasteltu vastaamaan paremmin niistä aiheutuvia kustannuksia, tai hintaa esitetään korotettavaksi hyvinvointialueindeksin korotuksen mukaisesti. Esityksen taustalla voi olla myös palveluiden myöntämiseen ja palvelun uudelleen muotoiluun liittyvä muutostarve. Asiakasmaksuhinnastoon on esitetty muutamia sanallisia lisäyksiä ja tarkennuksia jotka perustuvat siihen, että asiasisältöä, perittävää asiakasmaksun hintaa tai sen maksuttomuutta on tarve asiakasmaksulain- tai asetuksen mukaisesti muotoilla toisin (ns.asiakasmaksulain ja asetuksen tekniset muutokset). Pelastustoimen osalta asiakasmaksuhinnastoon esitetään korotuksia hyvinvointialueindeksin korotuksen mukaisesti. **Toimivalta** Hallintosääntö 28 §
Esittelijä	Palvelujohtaja, hyvinvointi ja kumppanuudet Peränen Nina
Päätösehdotus	

Vammaisneuvosto kuulee esittelyn asiakasmaksujen muutoksista vuodelle 2027 ja arvioi kokouksessa niiden vaikutuksia.

Päätös